

ÎNCHEIERE

15 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Buga,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Buga împotriva lui Grigore Laptev și Roman Sîmarga, intervenient accesoriu Primăria satului Sculeni cu privire la declararea nulității actelor juridice,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Lidia Buga, casată hotărârea Judecătoriei Ungheni din 14 august 2012 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

constată:

La 10 noiembrie 2009, Buga Lidia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Laptev Grigore și Sîmarga Roman, intervenient accesoriu Primăria sat. Sculeni raionul Ungheni privind anularea contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta Buga Lidia a indicat, că la data de 12 mai 1994 mama sa Laptev Agafia a testat toată averea, inclusiv casa de locuit, ei și fraților săi Laptev Grigore și Laptev Valentin, tatăl-Laptev Dumitru fiind decedat la 29 august 1983, iar mama-Laptev Agafia a decedat la 08 iunie 1994.

Menționează că fratele său Laptev Grigore, fără acordul și înștiințarea sa, a înstrăinat casa și terenul aferent, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 139 din 16 martie 2004, lui Sîmarga Roman.

Consideră că prin încheierea contractul i-a fost atins dreptului său de proprietate, motiv pentru care urmează a fi declarat nul.

Susține că primarul, la întocmirea contractul litigios, cunoștea faptul că dânsa și fratele său sunt moștenitori testamentari ai averii rămase după decesul părinților, însă a autentificat contractul de vânzare-cumpărare în lipsa acordurilor lor.

Mai invocă că contractele încheiate cu vicii de natură juridică conform art.764 Cod civil, se supun rezoluțiunii.

Afirmă că a aflat despre înstrăinarea casei de locuit și a terenului aferent în momentul când s-a adresat Primăriei sat Sculeni cu demers în vederea eliberării titlului de proprietar al deținătorului de teren.

Solicită anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit și terenului pentru construcție nr.139, întocmit de Primăria satului Sculeni la 16 martie 2004, încheiat între Laptev Grigore și Sîmarga Roman.

În cadrul dezbaterilor judiciare, Buga Lidia, și-a modificat pretențiile, solicitând declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit și terenului aferent nr.139 încheiat între Laptev Grigore și Sîmarga Roman la 16 martie 2004, invocând că contractul dat contravine normelor imperative de drept, motiv pentru care în temeiul art.220 a Cod civil, urmează a fi declarat nul.

Prin hotărârea judecătoreiei Ungheni din 14 mai 2010, acțiunea a fost respinsă ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2010, a fost admis apelul declarat de Buga Lidia, casată hotărârea judecătoreiei Ungheni din 14 mai 2010 cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanța în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, reclamanta Buga Lidia a mai depus o cerere de modificarea acțiunii, indicând că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 139 din 16 martie 2004, Laptev Grigore a înstrăinat casa de locuit și terenul aferent în lipsa dreptului de proprietate asupra acestor bunuri.

Menționează că dreptul de proprietate asupra imobilelor aparține Agafiei Laptev, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul de Evidență al gospodăriilor nr. 754/2 din 24 august 2009.

Indică că eliberarea certificatului de proprietate nr. 86 din 16 decembrie 2003 de către Primăria sat. Sculeni la 16 decembrie 2003 lui Laptev Grigore este neîntemeiată, bunurile litigioase aparținând mamei sale Laptev Agafia, precum este neîntemeiată și eliberarea Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 9263000251 eliberat la 22 decembrie 2003, în acest mod, Laptev Grigore a devenit, în mod ilegal, proprietar al casei de locuit și al terenului aferent care aparțineau mamei sale Laptev Agafia.

Confirmă că actele date au servit drept temei pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 139 din 13 martie 2004.

Solicită, Buga Lidia, declararea nulă a certificatului de proprietar nr. 86 din 16 decembrie 2003, eliberat de Primăria comunei Sculeni r-Ungheni, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 9263000251 eliberat la 22 decembrie 2003 de Primăria comunei Sculeni r-1 Ungheni și a contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit și a terenului aferent nr. 139 încheiat între Laptev Grigore și Sîmarga Roman la 16 martie 2004.

Prin hotărârea Judecătoreiei Ungheni din 14 august 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2013, a fost admis apelul declarat de către Buga Lidia, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă, însă pe alte temeiuri decât cele invocate de prima instanță.

La 15 mai 2013, Buga Lidia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

În susținerea poziției sale invocă prevederile art. 217 Cod civil, potrivit căruia nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Consideră drept eronată concluzia instanței de apel, precum că dânsa nu a prezentat nici un înscris probatoriu care ar demonstra dreptul de proprietate a lui Laptev Dumitru și Laptev Agafia asupra casei de locuit și terenului aferent, invocând în acest sens Extrasul din Registrul de Evidență a gospodăriilor nr. 754/2 din 24 august 2009, prin care se confirmă dreptul de proprietate a mamei sale asupra bunurilor imobile.

Insistă că anume în baza acestui document sunt înregistrate drepturile de proprietate asupra construcțiilor persoanelor care locuiesc în localitățile rurale ale republicii Moldova

Afirmă că fiind moștenitor legal și testamentar, a acceptat succesiunea, fapt ce se confirmă atât prin adeverința nr. 67 din 24 august 2009, eliberată de Primăria satului Sculeni, r-nul Ungehni, cât și prin declarațiile lui Laptev Grigore.

Cu referire la prevederile art. 1557 Cod civil, consideră că ori când avea dreptul de a solicita certificatul de moștenitor și înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului.

În circumstanțele menționate, consideră absolut eronate concluziile instanței de apel cu referire la faptul că dânsa nu are nici un interes născut și actual, motiv pentru care instanța de apel i-a respins apelul, or, dânsa fiind moștenitor legal și acceptând succesiunea, are interes la examinarea litigiului în cauză.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Buga Lidia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Buga Lidia asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Buga Lidia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul Lidiei Buga se consideră inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Tamara Chișca-Doneva